

ALS DORP DE HANDEN INEEN

DORPSVISIE Marum

HET WINKELCENTRUM KRIJGT EEN OPKNAPBEURT

Naast een aantrekkelijkere
inrichting, meer ruimte voor
ondernemen

>> pagina 15

SAMEN RICHTING GEVEN

In een vroeg stadium
in gesprek en elkaar
betrekken

>> pagina 8

**Verder in
de dorpsvisie:**

- > BURGEMEESTER KOSMEIJER OVER DE VISIE
- > NIEUWE GEMEENTE, NIEUWE KANSEN
- > MARUM IN SAMENHANG ONTWIKKELEN

VOORWOORD

'De dorpsvisie van
Marum is iets om
trots op te zijn'

Alle dorpen in Marum hebben wel de beschikking over een, al dan niet actuele, dorpsvisie. Behalve? Behalve het mooie dorp Marum.

Het dorp Marum had, tot voor kort, geen dorpsvereniging die opkwam voor de belangen van het dorp. Dit had alles te maken met het feit dat Marum veruit het grootste dorp van de gemeente Marum was, en de lijntjes met de gemeente hecht genoemd konden worden. Met de aanstaande gemeentelijke herindeling op komst, gaat dit drastisch veranderen. Marum blijft weliswaar één van de grotere dorpen binnen de gemeente Westerkwartier, maar hoe je het ook wendt of keert, het is straks één van de 41 dorpen die het Westerkwartier rijk zal zijn. Daarmee komen de verhoudingen anders te liggen. Ook in de relatie met het gemeentebestuur.

Ik ben daarom zeer verheugd dat een aantal enthousiastelingen is opgestaan en de stichting Marumer Belang heeft opgericht. Met thema's als saamhorigheid, bedrijvigheid, toerisme, wonen en maatschappelijke voorzieningen is men de boer op gegaan. Hoewel duidelijk is geworden dat de samenleving in het dorp Marum nog moet wennen aan haar nieuwe positie, is daarmee wel een actuele en gerichte agenda opgesteld. Met deze agenda en de uitkomsten daarvan kan de discussie met de inwoners, maar zeker ook met de politiek, verder worden aangegaan. De eerste dorpsvisie van Marum heeft daarmee het levenslicht gezien. Iets om trots op te zijn, iets om de waardering voor uit te spreken in de richting van onze enthousiastelingen. Ik wens Marumer Belang en onze inwoners van het dorp Marum heel veel inspiratie toe om de belangen van het dorp tot in lengte van jaren te dienen.

Henk Kosmeijer
Burgemeester gemeente Marum

INHOUD

ALS DORP DE HANDEN INEEN

INLEIDING PAGINA 5

- ⚡ Marum, een tevreden dorp
- ⚡ Nieuwe gemeente, nieuwe kansen
- ⚡ Stichting Marumer Belang opgericht
- ⚡ Een dorpsvisie als open document

SAMEN RICHTING GEVEN

WERKWIJZE PAGINA 8

- ⚡ Hoe pakken we dat aan?
- ⚡ In een vroeg stadium in gesprek
- ⚡ Wat kunt u van ons verwachten?

DORPSONTWIKKELING IN SAMENHANG

AGENDA PAGINA 10

- ⚡ Marum: een dorp dat zorgt voor haar inwoners, tot en met de oude dag
- ⚡ Marum: van prima uitvalsbasis naar fijne verblijfplaats
- ⚡ Marum: nu en in de toekomst een trekpleister voor ondernemers, toeristen en bezoekers

HOE NU VERDER?

NAWOORD PAGINA 25

COLOFON

IN OPDRACHT VAN

Stichting Marumer Belang
Jan-Willem de Vreeze (voorzitter),
Boeke Boekema (secretaris), Bert
Bergsma (penningmeester), Geert
Kooiker, Grietje van der Heide-
Visser, Evert Wensink, Jannie Zuur

FINANCIËLE BIJDRAGE

Gemeente Marum
Provincie Groningen

TEKST EN ONDERSTEUNING

Marleen van der Werff
Groninger Dorpen

OPMAAK

Ymca de Graaf
de Graaf Communicatie

FOTOGRAFIE

Stichting Marumer Belang
Simon van der Goot

OPGESTELD

Marum, oktober 2018

Winkelcentrum

ALS DORP DE HANDEN INEEN

inleiding

- ≡ ligging langs A7
- ≡ landelijke omgeving
- ≡ veel verenigingen
- ≡ volop voorzieningen
- ≡ goed wonen

- ≡ woningen voor starters en ouderen
- ≡ het centrum zou aantrekkelijker kunnen worden ingericht

MARUM, EEN TEVREDEN DORP

In de totstandkoming van deze dorpsvisie werd één ding duidelijk: als Marumers zijn we tevreden over ons dorp. Het heeft een perfecte ligging langs de A7, in een prachtige landelijke omgeving. Er zijn veel verenigingen actief en ook voorzieningen zijn volop aanwezig. U kunt in het centrum voor de dagelijkse en minder-dagelijkse boodschappen goed terecht. Ook is het goed wonen in Marum, met een divers woningaanbod valt er aardig wat te kiezen. Helaas niet voor iedereen, want bijvoorbeeld voor senioren en voor starters blijken er minder mogelijkheden te zijn. En willen we dat iedereen tevreden in ons dorp kan blijven wonen, dan liggen er nog wel wat meer uitdagingen in Marum de komende jaren. Hierin willen we als Stichting Marumer Belang het voortouw nemen. Daarom hebben we deze dorpsvisie geschreven.

NIEUWE GEMEENTE, NIEUWE KANSEN

Per 1 januari 2019 is Marum één van de dorpen binnen de gemeente Westerkwartier. Ons dorp met 5862 inwoners, voorheen centrumdorp van de gemeente Marum, behoort vanaf dat moment tot een grote gemeente met eenenveertig kernen. Deze verandering zorgt voor vragen en soms ook zorgen, maar het brengt ook nieuwe kansen en mogelijkheden. Die nieuwe verhouding met andere dorpen, met de gemeente, met ondernemers en met andere partijen, vragen in elk geval om een nieuwe inzet van ons dorp. Dat pakken we in Marum met beide handen aan! Willen we de kracht van Marum versterken, dan zullen we vooral moeten verbinden. Want kracht is er genoeg in Marum. We moeten elkaar alleen wél vinden.

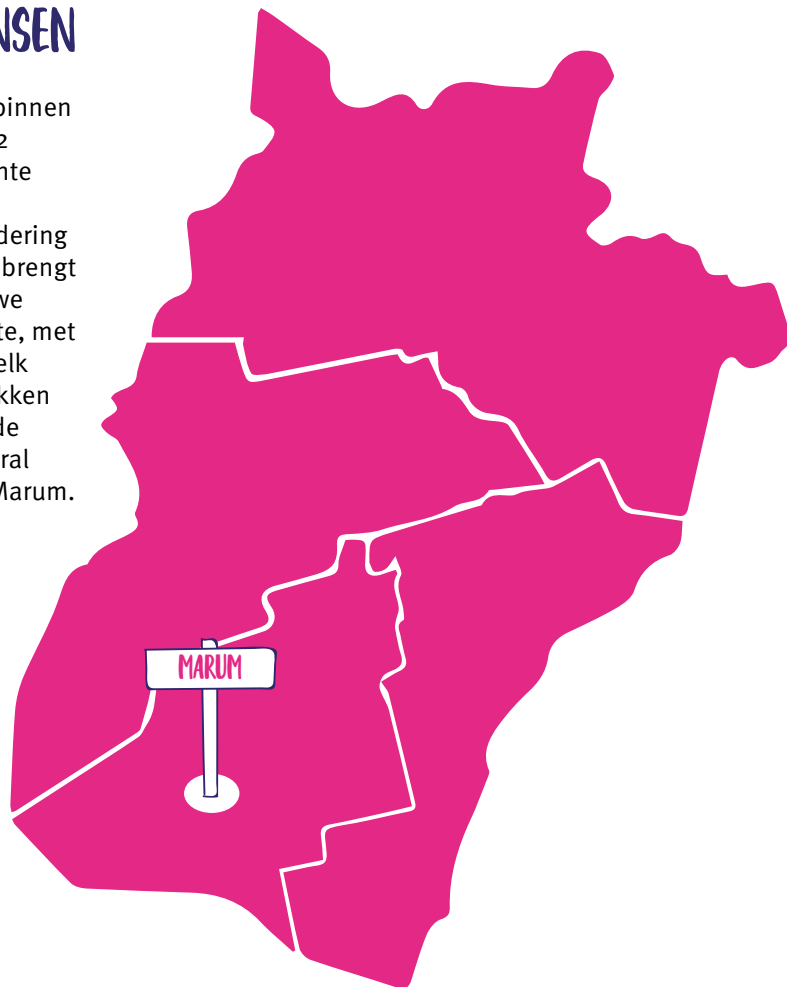
5862

Het dorp Marum telt
5862 inwoners

41

Marum: één van de 41 kernen
in het Westerkwartier

Om de **kracht** van Marum
te versterken, zullen we moeten **verbinden**

‘Met deze visie willen we onze stem laten horen’

Jan-Willem de Vreeze (voorzitter), Evert Wensink, Boeke Boekema (secretaris), Geert Kooiker, Jannie Zuur, Grietje van der Heide-Visser en Bert Bergsma (penningmeester)

STICHTING MARUMER BELANG

In 2017 hebben we ons als dorp verenigd in een belangenorganisatie: Stichting Marumer Belang, om samen sterk te kunnen staan in ons dorp en in de nieuwe gemeente. Met een enthousiaste kern van zeven dorpsbewoners is Marumer Belang, onder begeleiding van Groninger Dorpen, een jaar lang in gesprek gegaan met dorpsbewoners en dorpsorganisaties. De rode draad door al deze gesprekken en thema-avonden was: wat vinden wij als Marumers belangrijk? Waar zijn we blij mee, wat heeft onze aandacht, wat willen we de komende jaren bereiken? Marumer Belang verzamelde alle meningen en ideeën en verwerkte het in deze dorpsvisie: een document dat richting geeft aan waar we in Marum de komende jaren aan werken.

DORPSVISIE ALS OPEN DOCUMENT

Met deze visie willen we aansluiten bij de energie en ontwikkelingen in het dorp. Daarom zien we deze visie niet als een gesloten document voor de lange termijn, maar biedt het een basis om verdere plannen te maken voor wat we als dorp willen bereiken. Allereerst voor onze dorpsbewoners zelf, om ons dorp nog mooier te maken dan het al is. Maar ook richting lokaal beleid, zoals van de gemeente, woningcorporaties, zorg- en onderwijs en ondernemers, willen we met deze visie duidelijk onze stem laten horen. Dit kunnen we niet alleen, hierin hebben we telkens weer de inbreng en ideeën van onze dorpsbewoners nodig

Thema avond 'wonen en maatschappelijke voorzieningen', juni 2018

SAMEN RICHTING GEVEN

werkwijze

De dorpsvisie is leidend voor de richting die we op willen. Maar hoe pakken we dat verder aan? Er is een aantal dingen dat we als dorp zelf kunnen doen, en een aantal dingen waar we anderen voor nodig hebben. Ook is het belangrijk om te zorgen dat we daadwerkelijk als dorp over belangrijke zaken kunnen (mee)praten, en dat daarnaar wordt geluisterd. Voor al deze zaken hebben we een aantal ideeën en middelen tot onze beschikking.

IN EEN VROEG STADIUM IN GESPREK

Allereerst zorgen we dat we elkaar weten te vinden. Letterlijk, via de contactgegevens van Stichting Marumer Belang, onze website en via de Facebookpagina, maar ook door bij elkaar aan tafel aan te schuiven. Dat kan op ieders initiatief zijn. Als Marumer Belang voeren we bijvoorbeeld gesprekken met sportverenigingen, met ondernemers, met het huurdersplatform, met natuurliefhebbers, met oudere en jongere bewoners. Ook schuiven we regelmatig aan bij verschillende werkgroepen in het dorp en bij gemeentelijke overleggen. Het heeft onze voorkeur om elkaar in een vroeg stadium te betrekken, zodat we niet pas aan het einde tegenover elkaar zitten met ‘in beton gegoten’ standpunten.

NAUW SAMENWERKEN MET DE GEMEENTE WESTERKWARTIER

We gaan op gestructureerde wijze in overleg met het gemeentebestuur en de dorpencoördinator van de gemeente Westerkwartier, over onderwerpen die ons dorp raken. Hierin nemen we de rol van belangenbehartiger van algemene dorpsbelangen op ons. Op welke manier en met welke frequentie dit plaatsvindt, sluit wat ons betreft aan op de notitie ‘Mooi voor elkaar’ van de gemeente Westerkwartier uit april 2018. Daarin staat het dorpenbeleid en participatiebeleid beschreven. Ook zullen we voor afstemming zorgen met de gemeente rond de structuurvisie en, vanaf 2020, rond de ontwikkeling van de omgevingsvisie voor onze gemeente.

WAT KUNT U VAN ONS VERWACHTEN?

De volgende dingen kunt u van ons als Marumer Belang verwachten:

- ≡ We zijn graag op de hoogte van wat er speelt, en helpen dit te agenderen waar nodig. Zo houden we een vinger aan de pols rond belangrijke ontwikkelingen. We kiezen geen partij maar ondersteunen altijd het algemeen dorpsbelang.
- ≡ We ondersteunen plannen uit ons dorp en helpen met bijvoorbeeld het verkrijgen van inspraak, het zoeken naar samenwerkingspartners of het vinden van financiering.
- ≡ We organiseren themabijeenkomsten, starten werkgroepen en verbinden actief partijen in ons dorp rond actuele thema's.
- ≡ We zijn scherp op het benutten van kansen, kijken hierin goed naar onze omgeving en naar andere dorpen.
- ≡ Een belangrijk middel dat we gebruiken is deze dorpsvisie. Op de volgende pagina zijn onze speerpunten te lezen, met steeds een paar voorbeelden van actiepunten waaraan we werken. De dorpsvisie is richtinggevend, de actuele agenda is te vinden op de website van Marumer Belang.

DORPSONTWIKKELING IN SAMENHANG

agenda

Ons dorp willen we in samenhang ontwikkelen. In samenhang met elkaar, met alle partijen die hieraan kunnen bijdragen, maar ook door samenhang te brengen in de verschillende thema's en onderwerpen waar we als dorp mee te maken hebben. De kansen in Marum liggen naar ons idee in het maken van slimme verbindingen en combinaties tussen deze onderwerpen. Onze visie zetten we daarom in dit hoofdstuk uiteen in drie inhoudelijke concepten, oftewel toekomstbeelden, waar we als dorp naartoe willen werken. Plannen en ideeën die aan deze concepten bijdragen, zullen we van harte ondersteunen. Ook nemen we hierin als Marumer Belang de nodige initiatieven.

Marum,

EEN DORP DAT ZORGT
VOOR HAAR INWONERS,
TOT EN MET DE OUDE DAG

NU EN IN DE TOEKOMST
EEN TREKPLEISTER
VOOR ONDERNEMERS,
TOERISTEN EN BEZOEKERS

VAN PRIMA UITVALSBASIS,
NAAR FIJNE VERBLIJFPLAATS

Marum: een dorp dat zorgt voor haar inwoners, tot en met de oude dag

ONTMOETINGSPLEKKEN EN ACTIVITEITEN ALS BINDMIDDEL

Met 5862 inwoners is Marum voor Groningse begrippen een relatief groot dorp. We hebben een actief verenigingsleven en er worden veel activiteiten georganiseerd. Maar een groot dorp maakt het ook lastiger om elkaar echt te kennen. Verschillen in leefstijlen en dagritmes zorgen dat veel dorpsbewoners elkaar niet vaak tegenkomen. Denk bijvoorbeeld aan de vele 'forensen' die in Marum wonen maar elders werken, of aan dorpsbewoners die vanwege hun leeftijd het huis wat minder makkelijk uitkomen. Als Marumers willen we er juist graag voor elkaar kunnen zijn, vooral op moment wanneer dit nodig is. Daarom werken we eraan om elkaar beter te leren kennen. We zien ontmoetingsplekken en activiteiten als bindmiddel. Marumer Belang ondersteunt de dorpsbrede activiteiten die in samenwerking met de verenigingen worden georganiseerd, zoals Koningsdag, de koningsspelen en de Marumer feestweek. Ook helpen we mogelijk maken dat er kleine buurt- en straatactiviteiten (NL Doet, Burendag etc.) kunnen worden georganiseerd. Verder ondersteunen we digitale manieren om dorpsbewoners met elkaar te verbinden, zoals bijvoorbeeld Nextdoor en de buurtveiligheidsapp.

‘Het zou fijn zijn als er een plek is waar ik anderen tegenkom, met wie ik bijvoorbeeld samen kan eten.’

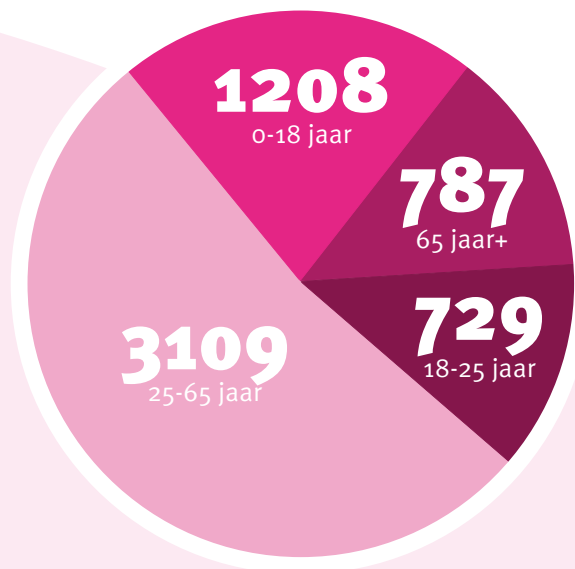

Handwerkclub bibliotheek

OUDER WORDEN IN GEZELSCHAP

Het is prettig ouder worden in Marum. We hebben goede zorg- en gezondheidsvoorzieningen, zoals de Hoorn, Vitamarum, de huisartsenpost, Buurtzorg en de dagbesteding zoals aan het Marumerplein. Wel kan het voor veel dorpsbewoners, zeker op latere leeftijd, ontbreken aan de sociale contacten. Daarom zet Marumer Belang zich in voor meer laagdrempelige ontmoetingsplekken in het dorp. Eén van de ideeën die we onderzoeken is of er in de nieuw te ontwikkelen 'Plint' in het winkelcentrum een ontmoetingsfunctie ondergebracht kan worden, bijvoorbeeld in combinatie met de bibliotheek. Hier zou dan een divers gezelschap terecht kunnen om een kopje koffie te drinken of indien mogelijk, gezellig samen te eten.

- In het jaar 2018 wonen er 1208 kinderen en jongeren in de leeftijd van 0-18 jaar in Marum. Zij vormen daarmee 20% van de bevolking van Marum.
- Ook een redelijk grote bevolkingsgroep in Marum vormen de jongvolwassenen; mensen in de leeftijd tussen 18 en 25, die vaak de overstap maken naar een nieuwe woning in of rond het dorp (zogenaamde 'starters'). Met een aantal van 729 jongvolwassenen in 2018 vormen zij 12,5% van de bevolking van Marum.
- In het jaar 2018 wonen er 787 senioren in de leeftijd van 65+ in het dorp Marum. Senioren vormen daarmee 13,5% van de inwoners van Marum. Dit aantal zal naar verwachting de komende jaren stijgen.

Er zijn steeds meer mantelzorgers actief in het dorp Marum. Ze zijn van verschillende leeftijden, ook mantelzorgers in de tienerleeftijd komen voor.

EEN ANDERE INVULLING VAN ZORG

Net als in veel andere dorpen, is er in Marum een groeiende hulp- en zorgvraag onder de dorpsbewoners. Oudere inwoners willen graag zo lang mogelijk in het dorp blijven wonen en kunnen dat niet altijd alleen. Ook mensen die om andere redenen zorg nodig hebben zullen dit steeds meer in hun omgeving moeten zoeken. We doen veel voor elkaar maar het houdt ergens op; sommige mantelzorgers raken bijvoorbeeld overbelast. We hebben veel draagkracht als dorp en koesteren dit. Hierin hebben we ondersteuning nodig, zoals respijtzorg en Wmo-aanpassingen die de zorg aan huis makkelijker maken. Ook is er behoefte aan betaalbaar taxivervoer, in aanvulling op het Wmo- vervoer. Wel hebben we de vrijwillige ‘hulpkring’, gecoördineerd door de gemeentelijke welzijnsorganisatie. Zij bieden hulp met bijvoorbeeld boodschappen, persoonlijk vervoer of klussen in en om het huis. Dit soort initiatieven zouden we graag naar een grotere schaal willen brengen.

Tijdens het bezoek van Koningin Maxima aan de Molukse wijk in Marum

BELANGRIJKSTE ACTIEPUNTEN ROND SOCIALE SAMENHANG EN ZORG

- ≡ Ondersteunen van dorpsbrede activiteiten, buurt- en straatactiviteiten en de buurtveiligheidsapp;
- ≡ Onderzoeken welke plek in het centrum zich leent voor een laagdrempelige ontmoetingsplek waar mensen koffie kunnen drinken en samen kunnen eten;
- ≡ Aankaarten van de behoefte aan goede respijtzorg en Wmo-aanpassingen die de zorg aan huis makkelijker maken, bij onder andere de gemeente en Wold & Waard;
- ≡ Verder ontwikkelen van de ‘vrijwillige hulpkring’ en vergelijkbare informele hulp- en zorginitiatieven.

Marum: van prima uitvalsbasis naar fijne verblijfplaats

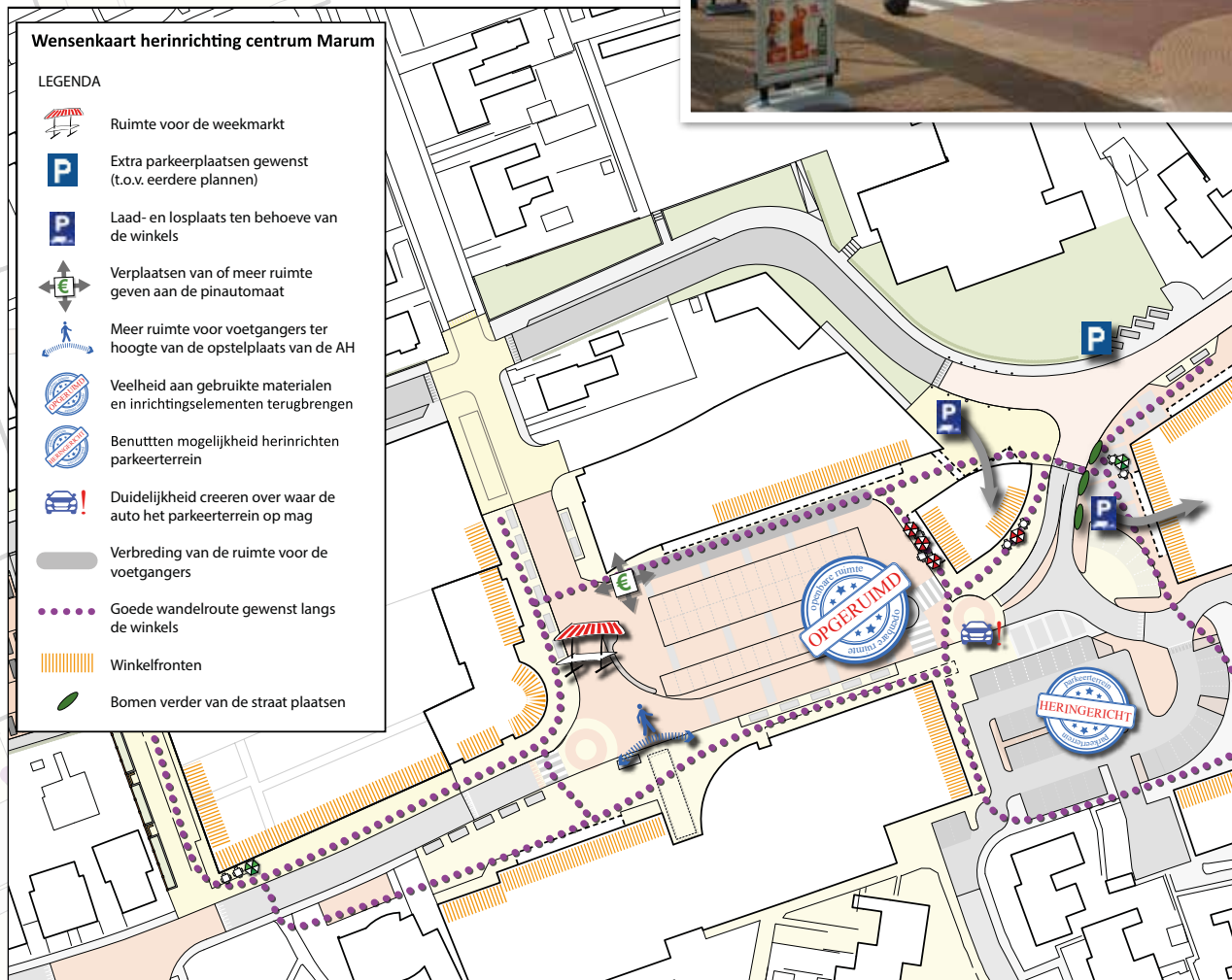
ALLE VOORZIENINGEN BINNEN HANDBEREIK

Marum heeft prima voorzieningen. Het heeft een aantrekkelijke ligging langs de A7, en ook binnen het dorp is alles binnen handbereik. Er zijn goede en bereikbare basiswinkels. Een Integraal Kind Centrum (IKC) en een vernieuwd multifunctioneel centrum zijn in ontwikkeling. Ook zijn er volop sportvoorzieningen zoals de sportvelden, een grote sporthal, tennisbanen, een binnen- en buitenmanege, het openluchtwembad en de fitness. We maken ons er als Marumer Belang hard voor om onze voorzieningen in het dorp te behouden. Verder houden we een vinger aan de pols bij belangrijke ontwikkelingen, zoals de realisering van het IKC.

Uit de themabijeenkomsten kwam naar voren dat volgens de dorpsbewoners het centrum van ons dorp aantrekkelijker zou kunnen worden. In 2016 werd samen met belanghebbenden een herinrichtingsplan voor het centrum opgesteld. Met dit plan moet worden bereikt dat er, naast een aantrekkelijker inrichting van het centrum, meer ruimte komt voor ondernemen. Als Marumer Belang zetten we ons ervoor in dat de uitvoering van deze plannen voorspoedig verloopt, conform de wensen van de belanghebbenden.

**‘Marum heeft
alles, voor elke
doelgroep en
leeftijdscategorie,
binnen
handbereik.’**

HET WINKELCENTRUM KRIJGT EEN OPKNAPBEURT

KLEINSCHALIG WONEN BINNEN EEN RUIME, GROENE OMGEVING

De ruime opzet van Marum ervaren de dorpsbewoners als prettig. We hebben een groene woonomgeving en er is veel ruimte op straat en tussen de woningen. Ook is er een goede verhouding tussen oude en nieuwe woningen en is er een grote diversiteit aan woningtypes. Marumers vinden de betrekkelijke kleinschaligheid van hun dorp prettig, hierdoor ontstaat er makkelijk contact binnen de verschillende woonblokken en straatjes. De lijntjes zijn kort met bijvoorbeeld medewerkers van de gemeente en de woningbouwvereniging, waardoor we als bewoners invloed hebben op onze woonomgeving. Deze kleinschaligheid zouden we meer willen benutten en erop voort willen bouwen.

**‘We willen niet uitbreiden
maar ‘inbreiden’: liever
geen grootschalige dure
projecten aan de rand van
het dorp, maar juist binnen
ons dorp creatief met de
mogelijkheden omgaan.
Zoals het herontwikkelen
van leegstaande panden.’**

20

Er zijn maar liefst
20 sportverenigingen en
sportclubs actief in Marum

Zwembad Wotterwille

Er is bijvoorbeeld behoefte onder dorpsbewoners aan kleinschalige woonvormen. Een mogelijkheid zou kunnen zijn, dat gebouwen die de komende jaren in Marum leeg komen te staan hiervoor worden herontwikkeld. Een passende bestemming hiervoor zou kunnen zijn ‘t Marheem, de scholen de Bron en de Springplank en wellicht ook het gemeentehuis. Als Marumer Belang volgen we de ontwikkelingen hierover en bespreken we onze ideeën met de gemeente. We zetten ons ervoor in dat langdurige leegstand in ons dorp wordt voorkomen. We hopen dat er initiatieven ontstaan waardoor er kleinschalige projectontwikkeling plaats kan vinden. We juichen betaalbare, duurzame vormen van kleinschalige laagbouw toe, zoals bijvoorbeeld ‘tiny houses’. We verzamelen en verbinden dit soort vragen en helpen initiatieven waar mogelijk op weg.

BETAALBAAR WONEN VOOR STARTERS EN SENIOREN

Marum is de afgelopen jaren sterk gegroeid. Dat heeft een positieve uitwerking gehad op het dorp, met een groeiend aantal inwoners en voorzieningen die daarvan profiteren. Er lijkt nu echter een einde te komen aan de groei mogelijkheden van het dorp. Er is een tekort aan starters- en seniorenhuisvesting. We zouden graag zien dat er behoefteonderzoek wordt gedaan naar wat er exact nodig is om te zorgen dat jongeren en senioren kunnen (blijven) wonen in Marum. We vinden het prettig als buurten gemengd zijn, en mensen met verschillende leeftijden en inkomens door elkaar kunnen wonen. Ook zouden we graag verschillende, kleinschalige woonvormen in ons dorp willen hebben, als aanvulling op de woonzorginstelling 'de Hoorn'. Eén van de ideeën is om een aantal diensten te combineren binnen een brede woonzorgvoorziening. Hierin zou naast een verzorgingstehuis, bijvoorbeeld een logeershuis kunnen komen waar mensen die tijdelijk zorg nodig hebben, kunnen verblijven. Er zouden ook andere doelgroepen kunnen worden ondergebracht, zoals starters, die de voorkeur geven aan het wonen binnen een kleine woongemeenschap. Verder zouden er gezamenlijke voorzieningen zoals een eethuisje en een kapper kunnen worden gevestigd. De haalbaarheid van zo'n brede woonzorgvoorziening, en ook van het gewenste zorgaanbod dat hiermee kan worden gecombineerd, willen we door een werkgroep laten onderzoeken.

BELANGRIJKSTE ACTIEPUNTEN ROND WONEN EN SOCIALE VOORZIENINGEN

- ☞ Gesprekken voeren met onze dorpse voorzieningen, ondernemers en het gemeentebestuur, over kansen en subsidies om de voorzieningen te versterken.
- ☞ Meer samenwerking aangaan met de ondernemers en de gemeente, rond het herinrichten en 'opleuken' van het winkelcentrum.
- ☞ Erop alert zijn dat de herontwikkeling van voorzieningen in het centrum niet leidt tot langdurige leegstand in leegkomende, beeldbepalende panden in Marum.
- ☞ Aandringen bij de gemeente en Wold & Waard op het ontwikkelen van een duidelijke woonvisie, waarin wordt gestreefd naar gemengde buurten en voldoende betaalbare woningen voor alle leeftijden en inkomens.
- ☞ Opstarten van een werkgroep om de behoefte aan een brede woonzorgvoorziening te onderzoeken, bestaande uit vertegenwoordigers van Marumer Belang, dorpsbewoners en bijvoorbeeld zorgprofessionals, ambtenaren en vertegenwoordigers van Wold & Waard.

Marum: nu en in de toekomst een trekpleister voor ondernemers, toeristen en bezoekers

DE IDENTITEIT VAN MARUM VERDER ONTWIKKELEN

Marum is een Gronings dorp met een nuchtere insteek. De praktische voorzieningen en het actieve verenigingsleven maken het dorp gewild onder de inwoners. Marum is ook een 'forensendorp': de ligging langs de A7, met uitvalmogelijkheden richting Groningen, Drachten en Leeuwarden, is aantrekkelijk voor mensen die in de wijde omgeving werken. De gemengde samenstelling van Marum, met forensen en inwoners van verschillende leeftijden, zorgt voor specifieke behoeften van dorpsbewoners. We willen kijken of we de dorpsse voorzieningen hier nog meer op kunnen afstemmen. Een voorbeeld kan zijn dat ouders die hun kind naar een sportvereniging brengen, gebaat kunnen zijn bij het in de tussentijd opladen van hun elektrische auto. Of dat gepensioneerde dorpsbewoners basisschoolleerlingen op school voorlezen, of over hun levenservaringen vertellen. We willen deze behoeften als Marumer Belang in kaart brengen en hier initiatieven in nemen. Zodat we een levendig, sociaal dorp kunnen zijn, maar ook een modern 'forensendorp' met alle gemakken van dien.

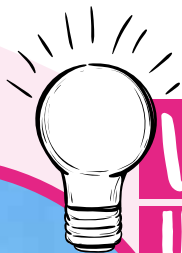
**'Marum is een
dorp om trots op te
zijn. Ook al laten
we dat soms te
weinig zien.'**

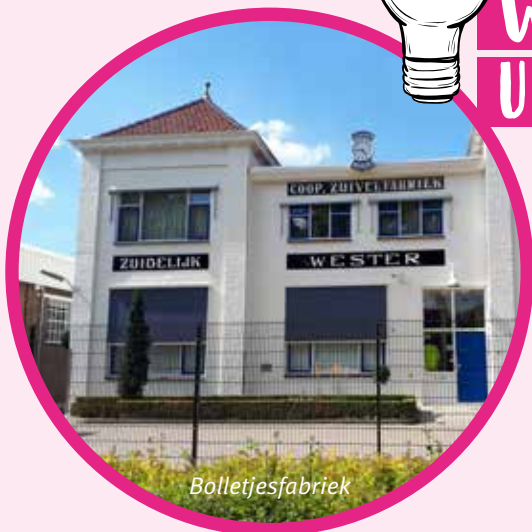
'We wonen in een prachtige, **historische**
omgeving. De **kansen** die dit biedt, zouden
we als dorp meer kunnen **benutten.**'

Romaanse kerk

EEN LEVENDIG DORP IN EEN AANTREKKELIJKE OMGEVING

WIST
U DAT?

Bolletjesfabriek

Marum is niet alleen een praktisch dorp, het heeft veel meer te bieden. Er zijn diverse horeca- en eetgelegenheden en er is een Ondernemersvereniging in Marum. Ook zijn er twee bedrijventerreinen die een bijdrage leveren aan de werkgelegenheid in het dorp. Het dorpscentrum, nu al goed bezocht, wordt de komende jaren verbeterd. De wekelijkse vrijdagmiddagmarkt op het plein bij De Olmen is populair onder dorpsbewoners en trekt ook andere bezoekers uit de omgeving. Ook op gebied van cultuur en recreatie is er in en rond Marum veel te beleven. Er is een eeuwenoude Romaanse kerk, er zijn kunstexposities, er is een ezel- en kamelenboerderij met streekproducten en er zijn diverse kleine campings. Het dorp ligt middenin een bijzonder ecologisch en historisch gebied, te beleven langs de fiets- en wandelroutes die er vanuit het dorp te bereiken zijn. De Tourist Information Marum geeft een overzicht van activiteiten en bezienswaardigheden in en rond het dorp.

Van al deze kwaliteiten lijken we ons als dorpsbewoners niet altijd even bewust. We zouden dit, als onderdeel van de identiteit van Marum, verder willen ontwikkelen en meer willen uitdragen. We verwachten dat hier kansen liggen voor ondernemers en dorps voorzieningen, om een nog levendiger dorp te worden dan we al zijn. Ook zien we veel voordelen in meer samenwerking met andere dorpen en met bijvoorbeeld historische- en natuurorganisaties. Samenwerken om de bijzondere omgeving te koesteren en meer bezoekers aan te trekken.

- De 100 jaar oude zuivelfabriek de 'bolletjesfabriek' is industrieel erfgoed, en West-Europa's grootste producent van Edammer kaas.
- De Romaanse kerk van Marum is één van de oudste bakstenen kerken in de provincie Groningen en stamt uit de tweede helft van de twaalfde eeuw.

WIST U DAT?

☚ Direct aan de andere kant van de A7 ligt het onlangs opnieuw aangelegde natuurgebied de Marumerlage. Het waterschap legde de kronkelende beek die hier voeger stroomde opnieuw aan en legde stuwen, vispassages, een wandelroute en een uitkijkeuvel aan. In de winterperiode kan hier als één van de eerste plekken in de provincie geschaapt worden op natuurijs.

☚ De bedrijventerreinen aan de rand van Marum leveren een belangrijke bijdrage aan de werkgelegenheid in het dorp, zoals de Edammer kaasfabriek, autobedrijf ESA en Synwood (voorheen Gjaltema's timmerfabriek 'de Volharding', dat bijna een eeuw lang één van de grootste werkgevers van Marum was) en nieuwere ondernemers als Swieringa, Remon, en Bies.

☚ Het lijkenhuisje van de kerk van Marum is het startpunt van het Witte Nonnenpad: een mooie belevingsroute door het Haarsterbos, langs de waterkerende Leidijk en over de Jilt Dijksheide. Tijdens de vertelling in het lijkenhuisje en de wandelroute door bos en heide neemt de witte non u mee naar de middeleeuwse geschiedenis van het landschap.

☚ Er zijn in en rondom Marum veel activiteiten en ondernemingen rondom paardensport, zoals paardrijdroutes, maneges en zorgboerderijen gecombineerd met paarden en paardenmennen.

☚ Restaurant 'De Kruisweg', met een groot zalencentrum, geniet landelijke bekendheid.

☚ Marum heeft nog een oude molen, de Molen van Benedictus. De molen is deels afgebrand in 1928. De onderste helft staat er nog en dateert uit 1837.

Foto: Michiel Fleret

BELANGRIJKSTE ACTIEPUNTEN ROND ONDERNEMERS, TOERISTEN EN BEZOEKERS

OP WEG NAAR EEN DUURZAAM DORP

Duurzaamheid is voor Marumer Belang een belangrijk speerpunt. We volgen nauw wat er gebeurt op dit gebied, en wat we samen kunnen doen om een duurzamer dorp te worden.

In het centrum van Marum zijn door woningcorporatie Wold & Waard negentien woningen aangesloten aan het warmtenet. Hiermee realiseert Wold & Waard in Marum, als eerste dorp in het Westerkwartier, een grootschalig gasloos woningproject. De gemeente Marum en Solarfields hebben een groot zonnepark nabij Marum gerealiseerd, waarbij Marumers de mogelijkheid hebben om hierin te participeren. Ook loopt er een programma Energieke Buurten Westerkwartier, waarvan een goedbezochte bijeenkomst in Marum plaats heeft gevonden. We volgen het uitvoeringsprogramma duurzaamheid van de gemeente Marum (2017). Onze visie op duurzaamheid willen we als Marumer Belang de komende jaren verder ontwikkelen.

- Identiteit verder ontwikkelen als levendig, sociaal dorp, maar ook als modern 'forensendorp' met daarbij passende voorzieningen.
- Samen met ondernemers onderzoeken wat hun toekomstige behoefte aan ruimte is, en of die er voldoende is binnen de huidige bedrijventerreinen.
- Meer samenwerking aangaan met andere dorpen, historische- en natuurorganisaties en ondernemers, op gebied van toerisme en recreatie. Met als doel meer en gericht bezoekers aantrekken.
- Een visie op duurzaamheid ontwikkelen en tot uitvoer brengen, in samenwerking met de bewoners, gemeente, ondernemers en programma's zoals Energieke Buurten Westerkwartier.

Koningsdag 2017

NAWOORD

hoe nu verder?

**‘Marumer
Belang is klaar
om zich voor
een beter en
leefbaar Marum
in te zetten.
Helpt u mee?’**

De dorpsvisie kwam tot stand na een oproep van burgemeester Henk Kosmeijer van de gemeente Marum. We zijn blij met zijn voorwoord. De gemeente Marum heeft zijn hoofddorp altijd goed gediend. Die vanzelfsprekendheid is er in de nieuwe gemeente niet meer. Marum is één van de 41 dorpen. Een grote verandering die andere gezagsverhoudingen met zich meebrengt, andere geldstromen en een andere verdeling van aandacht.

Met deze dorpsvisie, in de vorm van drie vooruitblikken, willen we een inspirerend beeld geven van waar we de komende jaren aan zullen werken. We verwachten goede gesprekken met ten eerste onze aandeelhouders: de dorpsbewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in ons dorp, en natuurlijk met de gemeente Westerkwartier. Maar ook met andere kernen en belangenverenigingen in onze gemeente, want om het belang van Marum te dienen kan het effectief zijn om samen te werken met andere belangenbehartigers. Een thema als duurzaamheid is niet gebonden aan de grenzen van ons dorp. Er is dan sprake van een gemeenschappelijk belang, waar we rijpere vruchten van kunnen plukken als we ons hier samen sterk voor maken. Op basis van een gedegen en gedragen inhoudelijke agenda willen we ons dorp binnen de nieuwe gemeente Westerkwartier verder ontwikkelen.

Onze organisatie is in ontwikkeling. Wil Marumer Belang van blijvende waarde zijn voor een levendig dorp, dan heeft het ook een levendige organisatie nodig. Een organisatie die de belangen van Marum wil dienen vanuit de liefde voor ons dorp. Op deze basis nodigen we mensen van harte uit om zich bij ons te voegen.

Marumer Belang is klaar om zich voor een beter en leefbaar Marum in te zetten, nu en in de toekomst. We zijn trots op ons dorp en dat willen we laten blijken. Dat is de drijfveer voor onze inzet. Onze visie geeft hierbij richting. Deze dorpsvisie is het begin!

Jan-Willem de Vreeze
Voorzitter Marumer belang

Koningsdag 2017

Marym

ALS DORP DE HANDEN INEEN

